



Biroul permanent al Senatului  
L 86 / 29.04.2026

# Parlamentul României

## Senat

*Comisia juridică, de numiri,  
disciplină, imunități și validări*

Nr.XIX/105/28.04.2026

### RAPORT

**asupra Propunerii legislative pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal și a Legii nr.487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice**

**(L186/2026)**

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului în vigoare, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări**, prin adresa nr. **L186/2026**, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal și a Legii nr.487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice**, inițiată de: *Enachi Raisa - deputat Neafiliat*.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii unor măsuri de siguranță specială, aplicabile în cazul minorilor care nu au împlinit 14 ani, în cazul săvârșirii anumitor categorii de infracțiuni grave. Totodată, se preconizează completarea, în mod

corespunzător, și a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice.

**Consiliul Legislativ** a analizat propunerea legislativă și a transmis un **aviz negativ**. În motivarea avizului este precizat că o astfel de soluție legislativă „nu este armonizată nici cu dispozițiile Codului penal referitoare la măsurile de siguranță și nici cu cele ale Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, referitoare la măsurile de protecție a copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal”. De asemenea, este precizat că „în cazul minorului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal, se iau măsuri de protecție specială, iar potrivit art. 86 din Legea nr. 272/2004, în cazul în care fapta prevăzută de legea penală, săvârșită de copilul care nu răspunde penal, prezintă un grad ridicat de pericol social, precum și în cazul în care copilul pentru care s-au stabilit respectivele măsuri săvârșește în continuare fapte penale, comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească dispune, pe perioadă determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat”.

**Consiliul Economic și Social** a emis un **aviz nefavorabil**, menționând că propunerea legislativă „nu precizează durata măsurilor, condițiile de încetare sau criteriile de evaluare periodică, spre deosebire de măsurile de siguranță prevăzute de Codul penal, afectând astfel securitatea juridică și protecția interesului superior al minorului”. În plus, s-a apreciat că inițiativa este „centrată pe măsuri de constrângere, fără a aborda dimensiunea preventivă și fără a fi însoțită de o analiză privind capacitatea reală a sistemului de sănătate mintală pentru copii și adolescenți”.

**Comisia pentru sănătate** a analizat propunerea legislativă și a transmis un **aviz negativ**.

**Comisia pentru tineret și sport**, precum și **Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital** au transmis **avize negative, cu amendamente respinse**.

**Comisia pentru muncă, familie și protecție socială** a transmis un **aviz negativ**.

**Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități** a analizat propunerea legislativă și a transmis un **aviz negativ**.

**Comisia nr. 1 „Legislație și cooperare interinstituțională” din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii**, în punctul de vedere transmis, a apreciat că propunerea legislativă **nu poate fi adoptată în forma transmisă**. Astfel, s-a constatat că „introducerea alin. (1<sup>1</sup>) și (1<sup>2</sup>) la art. 113 din Codul penal poate crea confuzie cu privire la natura „măsurilor de siguranță speciale” propuse” și că „măsurile de siguranță speciale propuse, având „caracter preventiv și educativ”, nu se încadrează în logica dispozițiilor legale care reglementează răspunderea penală a minorilor din art. 113 din Codul penal, ci urmăresc obiective diferite, ceea ce poate afecta claritatea și coerența normativă a art. 113”. Totodată, este semnalat că în ceea ce privește soluția de luare a altor „măsurile cu caracter terapeutic și educativ, stabilite de instanță”, „inițiativa legislativă nu precizează în mod concret în ce constau aceste măsuri și nici durata pentru care pot fi dispuse. Textul se limitează la a face trimitere la „norme metodologice aprobate de Ministerul Justiției și instanțe”, deși instanțele judecătorești nu pot avea competența funcțională de a emite astfel de norme metodologice”.

**Ministerul Justiției** a transmis un **punct de vedere negativ**, considerând că „înlăturarea răspunderii penale ca urmare a reținerii cauzei de neimputabilitate a minorității [art. 113 alin. (1) C.pen.] constă în faptul că unui astfel de minor nu îi pot fi aplicate măsuri educative, iar răspunderea penală nu echivalează și nu înlătură însă posibilitatea aplicării unor măsuri de siguranță, astfel încât excepția în sensul propus de către inițiator este nu doar eronată, ci și posibil generatoare de confuzii”. De asemenea, este precizat că „obiectivul declarat al măsurilor concrete propuse [art. 113<sup>1</sup> alin. (2)] este deja reglementat și avut în vedere prin *Legea nr. 273/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului* și, în plus, reglementarea sa în această formă în cadrul Codului penal este nespecifică acestui tip de act normativ”.

Cu privire la propunerea de completare a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice, Ministerul Justiției a apreciat că „introducerea unei astfel de dispoziții în legea sănătății mintale este pe de o parte stigmatizantă și, pe de altă parte, neconformă concepției generale de reglementare de vreme ce sunt avuți în vedere minorii cu privire la care s-a constatat „existența discernământului funcțional” [art. 113<sup>1</sup> alin. (1) lit. a)]”.

În ședința din **28 aprilie 2026**, membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări au analizat propunerea legislativă, punctele de vedere primite, precum și observațiile formulate în avize și au hotărât cu **majoritate de voturi** să adopte **un raport de respingere cu amendamente respinse**.

**Amendamentele respinse se regăsesc în anexa care face parte integrantă din prezentul raport.**

Membrii comisiei au considerat că propunerea legislativă nu poate fi promovată întrucât măsurile de protecție specială aplicabile minorilor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală, dar nu răspund penal, nu sunt reglementate de Codul penal, ci de *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. În cadrul legal general stabilit de acest act normativ, minorii care au comis fapte prevăzute de legea penală și nu răspund penal pot fi supuși unor măsuri de protecție specială, precum plasamentul sau supravegherea specializată [art. 84 alin. (1)]. Art. 86 din aceeași lege, arată că în situația în care o faptă prevăzută de legea penală este săvârșită de un copil care nu răspunde penal, iar gradul de pericol social este ridicat, precum și în cazul în care copilul persistă în comiterea unor astfel de fapte, comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța de judecată poate dispune, pentru o perioadă determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat.

În plus, propunerea legislativă contravine cerințelor de claritate, coerență și previzibilitate a legii, introducând concepte care nu sunt definite și care nu se integrează armonios în actul supus modificării.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supune votului plenului Senatului **raportul de respingere, cu amendamente respinse și propunerea legislativă**.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor **organice** și urmează a fi supusă votului Plenului Senatului în conformitate cu prevederile art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Potrivit dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului în vigoare, pentru propunerea legislativă înregistrată sub nr. **L186/2026**, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

**Președinte,**

**Senator Ion-Cristinel RŪJAN**



**Secretar,**

**Senator Daniela ȘTEFĂNESCU**



*Întocmit, consilier parlamentar Andreea Șugă*

## AMENDAMENTE RESPINSE

## la Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal și a Legii nr.487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice

(L186/2026)

Nr. crt.	Text propunere legislativă	Text amendamente respinse	Motivare/Observații
1	Lege pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice	Titlul legii se completează după cum urmează:  <b>Lege pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 487/2002 privind sănătatea mintală și protecția persoanelor cu tulburări psihice</b>  <b>Autori:</b> <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i> <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i> <i>Enachi Raisa – Deputat neafiliat</i>	Tehnică legislativă.  <i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i>
2	Art. I. – Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și	Nemodificat.	

	completările ulterioare, se completează după cum urmează:		
3	1. La articolul 113 după alineatul (1), se introduc două noi alineate, alineatele (1 <sup>1</sup> ) și (1 <sup>2</sup> ), cu următorul cuprins:	<p>Pct. 1 se completează și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>1. După alineatul (1) al articolului 113 se introduc două noi alineate, alin. (1<sup>1</sup>) și (1<sup>2</sup>), cu următorul cuprins:</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	<p>Tehnică legislativă.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>
4	<p>(1<sup>1</sup>) Prin excepție de la alin. (1), în cazul săvârșirii de către minorii sub 14 ani a unor infracțiuni deosebit de grave, cum sunt: omor, omor calificat, viol, acte de terorism sau alte infracțiuni expres prevăzute de lege, instanța poate dispune aplicarea unor măsuri de siguranță speciale, dacă expertiza medico-legală psihiatrică complexă constată:</p> <p>a) existența discernământului funcțional al minorului;</p>	<p>Alin. (1<sup>1</sup>) al art. 113 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>(1<sup>1</sup>) Prin excepție de la alin. (1), în cazul minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani și a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală care prezintă un grad ridicat de pericol pentru sine ori pentru alte persoane, instanța poate dispune măsuri de intervenție specială cu caracter preventiv și terapeutic, dacă, pe baza unei expertize medico-legale psihiatrice, se constată:</b></p> <p><b>a) existența unor tulburări de comportament sau dezvoltare care generează risc pentru sine ori pentru alte persoane;</b></p>	<p>În acord cu observațiile Consiliul Legislativ, se elimină formulările neclare „cum ar fi” și „alte infracțiuni”.</p> <p>Sintagma „discernământ funcțional” se înlocuiește cu formularea „gradul de dezvoltare psihică și capacitatea de înțelegere a consecințelor faptei, stabilite prin expertiză medico-legală psihiatrică”.</p> <p>În cuprinsul întregului act normativ, sintagma „măsuri de siguranță speciale” se înlocuiește cu sintagma „măsuri de intervenție specială cu caracter preventiv și terapeutic”.</p>

	b) pericol social grav și actual pentru societate.	<p><b>b) necesitatea instituirii unor măsuri pentru protecția minorului și a societății.</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa – Deputat neafiliat</i></p>	<i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i>
5	<p>(1<sup>2</sup>) Măsurile prevăzute la alin. (1<sup>1</sup>):</p> <p>a) au caracter preventiv și educativ și nu constituie pedepse;</p> <p>b) se aplică exclusiv pentru protejarea societății și recuperarea minorului;</p> <p>c) se stabilesc pentru o durată determinată, cu revizuire periodică și sub control judecătoresc strict;</p> <p>d) pot include programe educative, consiliere psihologică și psihiatrică, precum și alte măsuri terapeutice, conform normelor metodologice.</p>	<p>Alin. (1<sup>2</sup>) al art. 113 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(1<sup>2</sup>) Nemodificat.</p> <p><b>a) au caracter preventiv, educativ și terapeutic și nu constituie pedepse;</b></p> <p><b>b) se dispun cu respectarea interesului superior al copilului și a principiului intervenției minime;</b></p> <p><b>c) se stabilesc pe o durată de cel mult 6 luni, cu posibilitatea prelungirii succesive, fiecare prelungire neputând depăși 6 luni;</b></p> <p><b>d) sunt supuse verificării obligatorii de către instanță la fiecare 3 luni, pe baza unei evaluări actualizate;</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa – Deputat neafiliat</i></p>	<p>În acord cu observațiile Consiliul Legislativ, pentru asigurarea clarității și corecteii aplicării a normei</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>
6		Se introduce o nouă literă e) la alin. (1 <sup>2</sup> ) al art. 113, cu următorul cuprins:	În acord cu observațiile Consiliul Legislativ, pentru asigurarea

		<p><b>e) încetează de îndată ce nu mai subzistă condițiile care au determinat luarea acestora.</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	<p>clarității și predictibilității normei.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>
7	2. După articolul 113 se introduce un nou articol, art. 113 <sup>1</sup> , cu următorul cuprins:	Nemodificat	
8	<p>Art. 113<sup>1</sup>: Măsurile concrete pentru minorii sub 14 ani</p> <p>(1) Măsurile de siguranță speciale constau, după caz, în:</p> <p>a) internarea minorului într-un centru specializat de evaluare și intervenție terapeutică, cu consimțământul reprezentantului legal sau, în cazuri excepționale, independent de acesta, sub control judiciar;</p> <p>b) supraveghere judiciară specializată, însoțită de obligația de a urma programe de consiliere psihologică și psihiatrică;</p> <p>c) alte măsuri cu caracter terapeutic și educativ, stabilite de instanță, în conformitate cu normele metodologice aprobate de Ministerul Justiției și instanțe.</p>	<p>Art. 113<sup>1</sup> se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>Art. 113<sup>1</sup>: Măsurile de intervenție specială aplicabile minorilor sub 14 ani</b></p> <p><b>(1) Măsurile de intervenție specială prevăzute la art. 113 alin. (1<sup>1</sup>) pot consta, după caz, în:</b></p> <p><b>a) includerea minorului într-un program specializat de consiliere psihologică și psihiatrică;</b></p> <p><b>b) supraveghere specializată prin serviciile publice de asistență socială;</b></p> <p><b>c) sesizarea organelor medicale competente în vederea evaluării și, după caz, a dispunerii măsurilor prevăzute de lege în materia sănătății mintale.</b></p>	<p>În acord cu observațiile Consiliului Legislativ, sintagma „conform normelor metodologice” se elimină și se înlocuiește cu „în condițiile prevăzute de lege”, întrucât regimul juridic trebuie stabilit prin lege.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>

	<p>(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) se aplică pe durată determinată, sunt supuse revizuirii periodice de către instanță și încetează imediat ce pericolul care le-a determinat a fost înlăturat.</p> <p>(3) Aplicarea măsurilor prevăzute de prezentul articol se face cu respectarea:</p> <p>a) interesului superior al copilului;</p> <p>b) principiului ultimei instanțe, aplicarea lor fiind excepțională;</p> <p>c) scopului preventiv și educativ, fără a avea caracter penal sau de pedeapsă.</p>	<p><b>(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) se dispun în mod excepțional și proporțional cu situația concretă a minorului, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale.</b></p> <p>(3) Nemodificat.</p> <p>a) Nemodificat</p> <p><b>b) principiului proporționalității;</b></p> <p><b>c) scopului preventiv și terapeutic al intervenției.</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	
9	<p>Art. II. – Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 13 septembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:</p>	<p>Art. II se completează și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>Art. II. - Legea nr. 487/2002 privind sănătatea mintală și protecția persoanelor cu tulburări psihice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 13 septembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:</b></p>	<p>Tehnică legislativă.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>

		<p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	
10	1. După articolul 56 se introduce un nou articol, art. 56 <sup>1</sup> , cu următorul cuprins:	Nemodificat.	
11	<p>Art. 56<sup>1</sup></p> <p>(1) În cazurile prevăzute la art. 113<sup>1</sup> Cod penal, instanța penală poate dispune internarea minorului sub 14 ani într-un centru specializat, cu caracter preventiv și terapeutic, independent de consimțământul reprezentantului legal, sub control judecătoresc strict.</p> <p>(2) Măsura se aplică pe durată determinată, cu revizuire periodică de către instanță, și încetează imediat ce pericolul care a determinat măsura a fost înlăturat.</p> <p>(3) Aplicarea măsurii se realizează cu respectarea:</p> <p>a) interesului superior al copilului;  b) principiului excepționalității și ultimei instanțe;  c) scopului preventiv și educativ, fără caracter penal sau de pedeapsă.</p>	<p>Art. 56<sup>1</sup> se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>(1) În situațiile prevăzute la art. 113<sup>1</sup> din Codul penal, instanța poate sesiza organele medicale competente pentru evaluarea minorului, în vederea stabilirii măsurilor adecvate, în condițiile prezentei legi.</b></p> <p><b>(2) Internarea nevoluntară a minorului se dispune exclusiv în condițiile prezentei legi, pe baza unei evaluări efectuate de un medic psihiatru abilitat.</b></p> <p><b>(3) Instanța poate dispune măsuri complementare de monitorizare și supraveghere, fără a aduce atingere competenței organelor medicale în ceea ce privește tratamentul.</b></p> <p>a) Se elimină.  b) Se elimină.  c) Se elimină.</p>	<p>Se propune înlocuirea sintagmei „control judiciar” cu sintagma „supraveghere exercitată de instanță”, în vederea asigurării clarității și corectei încadrări juridice a normei.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>

	(4) Procedura, condițiile și monitorizarea măsurii se stabilesc prin norme metodologice comune între instanțe și centrele de sănătate mintală, în conformitate cu prevederile Codului penal.	<p><b>(4) Măsurile dispuse potrivit alin. (1)-(3) se realizează cu respectarea interesului superior al copilului și a drepturilor fundamentale ale acestuia.</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	
12	Art. III. – Intrarea în vigoare Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.	<p>Art. III - se completează și va avea următorul cuprins:</p> <p><b>Art. III — Prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.</b></p> <p><b>Autori:</b>  <i>Bem Cristian - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Petrea Dorin-Silviu - Senator PACE Întâi-România</i>  <i>Enachi Raisa - Deputat neafiliat</i></p>	<p>Tehnică legislativă.</p> <p><i>Amendament respins cu majoritate de voturi de membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări</i></p>